

Kursplan

Israelologi – Introduktion till judaistik (12p/6cr)

Institutet för judiska studier (12p/6cr)

Nivå: Grundläggande nivå

Ämnesområde: Judiska studier

Kurskod: JS 201

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet för högskolestudier.

Utbildningsmål

Efter avslutad kurs ska studenten:

Kunskap och förståelse

- ha en grundläggande kunskap om judendomens framväxt under antiken och olika gestaltning av judisk tro under historien
- kunna beskriva grundläggande faktorer för relationen mellan kristendom och judendom under historien
- vara medveten om hur kristen antisemitism relaterar till andra former av antisemitism
- förstå hur messianska judendomen växte fram dess rötterna och olika former i vår tid
- förstå innebörden av kristen sionism och olika yttringar
- få elementär färdighet i att självständigt analysera bibeltexter
- visa insikt om den teologiska komplexiteten i relationen i judendom-kristendom
- kunna se samband mellan teologisk inställning och attityden till människor
- förmåga att orientera i olika eskatologiska perspektiv och hur de relaterar till den politiska situationen i dagens Mellanöstern
- kunna reflektera över sambandet mellan kristen identitet och relationen till judiska rötterna

Färdighet och förmåga

- kunna anlägga kronologiska, geografiska och konfessionella perspektiv på kristendomens uppkomst och spridning under antiken utvecklingen inom missions- resp. kyrkohistoria i världen liksom i Sverige,
- kunna identifiera viktiga händelser och omständigheter i historien som är avgörande för relationen mellan kristendom och judendom
- personligheter i missions- resp. kyrkohistoria och sätta in dem i deras kontext i världen liksom i Sverige

- utveckla förmågan till komparativ metod i analysen av judendomens och kristendomens gestaltning i historien

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- ha tillägnat sig ett vetenskapligt förhållningssätt till källor
- vara medveten om hur olika historiografiska perspektiv och teologiska positioner kan påverka tolkningen av källor

Innehåll

A. Judendomens väg från Esra till Konstantin

Begreppet judendom används i allmänhet om den judiska trons utformning efter återkomsten från exilen i Babel.

B. Kristen identitet och syn på judendom

Hur kristna definierar sig olika i relation till Israel/judarna i den kristna historien. Fem modeller

C. Urkristendom - komposit församling av judar och ickekudar

D. Kristen sionism

E. Kristen antisemitism och judaeofobi

Olika uttryckt bl a genom synen på Jerusalem

F. Messiansk judendom – Jesustroende judar i antiken och vår tid.

G. Eskatologi & hermeneutik i profettolkning

Jämförande tolkningsmodeller i kristen eskatologi.

H. Israels moderna historia och sionistiska rörelsen. Sammanfattning

Undervisning

Undervisningen ges genom

- föreläsningar live video online eller inspelad video. 30 lektioner
- individuell inläsning av kurslitteraturen
- webinars med tillfälle att ställa frågor.

Examination

Examinationen sker genom:

Skriftlig redovisning av litteratur i varierad form: bokrapport, jämförande studier och PM.
(50%)

Hemskrivning på tid, med noter och egna formuleringar. Analyserande uppgifter.
(50%)

Totalt 100p

Betygssättning

- Poängen i varje delmoment adderas och utgör slutliga kursbetyget.
- Betygssteg:
 - A: 90–100% kräver både utmärkta kunskaper och hög nivå av egen reflektion.
 - B: 80–89% kräver en prestation utöver det vanliga och sund reflektion
 - C: 70–79% kräver grundläggande kunskaper och att alla uppgifter fullgörs
 - D: 60–69% kräver att studenten klarat miniminivå.
 - F: –59% underkänt.

KURSLITTERATUR

McDermott Gerald *Israels betydelse* LO förlag i print sensommaren (2025) [200 sid.].

Grabbe, Lester. *An Introduction to second temple Judaism* ((T&T Clark (2010). (138)

Sune Persson *Palestinakonflikten* (6:e upplagan 2012) Studentlitteratur. (224 sid). Valda delar.

David Rudolph och Joel Willits. red. *Introduction to Messianic Judaism* (2013) Zondervan (318 sid.) Valda delar efter intresse.

Gerald McDermott red. *The New Christian Zionism. Fresh perspectives on Israel & the land.* (2016) IVP Academic. (334 sid). Valda delar efter intresse.

Knut Höyland och Jakob Nielsen red. *Chosen to follow* (2012) Jerusalem. (244 sid)

Dan Cohn-Sherbok. *Judaism today*. Continuum (2019) London. (160)

Svante Lundgren. *Jesus med judiska ögon*. Artos (2014) (156 sid)

REFERENSLITTERATUR

Amy-Jill Levine and Marc Zvi Brettler red. *The Jewish Annotated NT* (andra upplagan 2011) Oxford.

Richard Harvey. *Mapping messianic Judaism* (2009) Paternoster press. (284)

Wilken Robert The 'Restoration of Israel in Biblical Prophecy': Christian and Jewish Responses in Early Byzantine Period'. 443-471 i *To See Ourselves as Others See Us*. Red. Jacob Neusner and Ernest S. Frerichs. Scholars Press, 1985.

Stemberger, Gunter. *Jews and Christians in the Holy Land*. 2000.

- Land
- (Parting of the ways)

Kinzer, Mark. *Jerusalem crucified – Jerusalem risen*. 2018.

Eliav Yarun. *God's mountain - the temple mount in time, place and memory*. Baltiore 2005.

Horbury, William. *Jewish War under Trajan and Hadrian*. Cambridge, 2014.

Kinzig, Wolfram. 'Jewish and 'Judaizing' Eschatologies in Jerome'. S.409-429 i Richard och Seth Schwartz. *Jewish Culture and Society under the Christian Empire*. Peeters, 2003.

Skarsaune. O. *In the Shadow of the Temple*. InterVarsity Press, Downers Grove 2002 2016

Isaac W. Oliver. *Luke's Eschatology. National restoration of Israel in Luke-Acts*. Oxford UP (2021).

Chadwick, H. *Den tidiga kyrkans historia* Falun 1998.

Göran Lennartsson. Israelologi: *Israel i kristen teologi och förkunnelse* (I väntan på utgivning under 2026 kommer delar att vara tillgängliga i PDF-format).

Kurskalender